

Analýza možností financování festivalu občanského sdružení XY s dopadem do účetnictví

Petra Svobodová

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petra SVOBODOVÁ**
Osobní číslo: **M10244**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza možností financování festivalu občanského sdružení XY s dopadem do účetnictví**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Provedte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické a metodické poznatky týkající se účtování a financování občanských sdružení.

II. Praktická část

- Analyzujte financování u občanského sdružení XY.
- Analyzujte proces účtování u občanského sdružení XY.
- Na základě provedené analýzy navrhnete doporučení pro občanské sdružení XY.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BOUKAL, Petr. Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe). Praha: Oeconomica, 2009, 303 s. ISBN 978-80-245-1650-9.

BOUKAL, Petr a Hana VÁVROVÁ. Ekonomika a financování neziskových organizací. Praha: Oeconomica, 2007, 89 s. ISBN 978-80-245-1293-8.

SALAMON, Lester M. a Helmut K. ANHEIER. Defining the nonprofit sector: a cross-national analysis. New York: Manchester University Press, 1997, 526 p. ISBN 07-190-4902-4.

PEŠTUKA, Jaroslav. Účetnictví nevýdělečných organizací: stav k 1. 1. 2008. Praha: Eurounion, 2008, 286 s. ISBN 978-80-7317-067-7.

STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁTKOVÁ. Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 169 s. ISBN 978-80-7357-973-9.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Milana Otrusínová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **22. února 2014**
Termín odevzdání bakalářské práce: **16. května 2014**

Ve Zlíně dne 22. února 2014

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

13.5.2014

Svobodaová

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem bakalářské práce je navržení zlepšení v oblasti financování festivalu organizovaného Občanským sdružením XY. Bude provedena analýza zdrojů financování a jejich dopad do účetnictví. V teoretické části jsou zpracovány poznatky z průzkumu literárních zdrojů a legislativních dokumentů s tematikou financování neziskových organizací, účetní podmínky neziskových organizací a také bude definován neziskový sektor. Praktická část obsahuje výsledky zjištěné pozorováním a prozkoumáním interních zdrojů.

Klíčová slova: financování, účetnictví, neziskové organizace, občanské sdružení, fundraising

ABSTRACT

The thesis work objective is to propose improvements in the festival funding organized by the Nonprofit Organization XY. Analysis of the funding sources and their effects to accounting will be created. The theoretical part introduces processed information of study literature and legislative documents funding Nonprofit Organization, Nonprofit Organization financial conditions and definition of the nonprofit sector. The practical part contains the results obtained by observing and examining internal resources.

Keywords: finance, accounting, nonprofit organizations, civil society organization, fundraising

Na tomto místě bych chtěla poděkovat paní Ing. Milaně Otrusinové, PhD., za odborné vedení, vzácné rady a připomínky při tvorbě mé bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 CHARAKTERISTIKA NEZISKOVÉ ORGANIZACE.....	12
1.1 DEFINICE NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ DLE ZDP §18 Odst. 8	12
1.2 NOVELA	13
1.3 CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	14
1.3.1 Pět základních vlastností dle Salamona aAnheiera	14
1.4 KLASIFIKACE NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	15
1.4.1 Dle globálního charakteru	15
1.4.2 Rada vlády pro nestátní neziskové organizace vytvořila své dělení neziskových organizací, kterými se zabývá, tedy nestátních organizací	15
1.4.3 Dle realizované činnosti	16
1.4.4 Kritérium financování	17
1.5 FUNKCE NNO	18
1.6 OBČANSKÁ SDRUŽENÍ	18
2 FINANCOVÁNÍ.....	20
2.1.1 Vícezdrojovost	20
2.1.2 Samofinancování a fundraising.....	21
2.1.3 Neziskovost (neziskové rozdělení zdrojů)	23
2.1.4 Osvobození od daní.....	23
2.2 HLAVNÍ KRITÉRIA ROZDĚLOVÁNÍ ZDROJŮ	24
2.2.1 Způsob získání	25
2.2.2 Charakter zdrojů.....	26
2.2.3 Původ zdrojů	26
2.2.4 Financující subjekt	26
3 ÚČETNICTVÍ	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	35
4 POPIS ORGANIZACE.....	36
4.1 POPIS FESTIVALU.....	36
4.1.1 Veřejná část festivalu	36
4.1.2 Uzavřená část festivalu	37
5 HOSPODAŘENÍ S FINANČNÍMI PROSTŘEDKY.....	38
5.1 INTERNÍ ZDROJE	38
5.2 FINANCOVÁNÍ FESTIVALU	41
5.2.1 Vstupenky	41
5.2.2 Dotace a granty	42
5.2.3 Propůjčení	47
5.2.4 Reklamní partnerství	47
5.2.5 Dary.....	50
5.2.6 Úvěr.....	51
6 ZÁVĚREČNÁ FINANČNÍ BILANCE FESTIVALU.....	52

6.1	CELKOVÉ ZDROJE	52
6.2	CELKOVÉ NÁKLADY	53
7	ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ	55
	ZÁVĚR	57
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	59
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	62
	SEZNAM OBRÁZKŮ	63
	SEZNAM TABULEK.....	64

ÚVOD

Financování je široká oblast, pod kterou si každý představí něco jiného. Pokud bychom chtěli chápat financování v užším významu, brali bychom ho jako zajištění konkrétních finančních prostředků. V širším pojetí pak musíme brát financování jako základní systém zajištění fungování organizace.

Neziskový sektor ať už státní či nestátní se bez propracovaného plánu financování neobejde. Neziskové organizace jsou závislé na financování z externích zdrojů, ať už ze zdroje od zřizovatele nebo subjektů ze soukromého sektoru. Obvykle těmto organizacím nepostačují zdroje, které si vytváří svojí činností, pokud vůbec činnost, která by byla schopna zajistit chod, provozují.

Cílem této bakalářské práce je analýza zdrojů na kulturní akci organizovanou neziskovou organizací a jejím dopadem do účetnictví.

V teoretické části budou prozkoumány literární zdroje v oblasti financování. Bude vysvětlen pojem nezisková organizace, její druhy a charakteristické rysy a jejich třídění. Dále budou rozebrány možnosti financování neziskových organizací, dělení zdrojů dle různých kategorií a také význam zajištění finančních prostředků pro chod neziskové organizace. Na konci teoretické části budou vymezeny legislativní podklady pro vedení účetnictví a také rozsah vedení účetnictví.

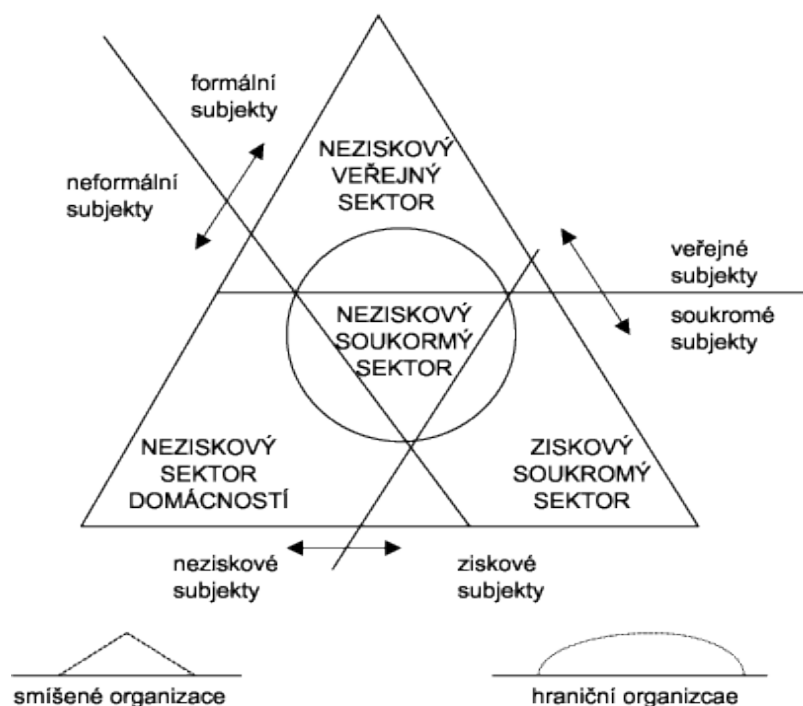
Na začátku praktické části bude představena organizace a také festival, který organizuje. Na základě analýzy interních dokladů budou v další části jednotlivě rozebrány jak interní tak externí zdroje financování. Na konci praktické části budou popsány návrhy na zlepšení pro budoucí ročník festivalu například změny cen vstupného nebo zvýšení poměru interních zdrojů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA NEZISKOVÉ ORGANIZACE

Neziskové organizace existují v každé ekonomice a zastávají v ní důležité postavení. Nejen že zajišťují některé služby, které ziskový sektor nemůže, ale poukazují na rozvinutost občanské společnosti.

Dle tzv. Pestoffova trojúhelníkového modelu se národní hospodářství dělí do skupin, kde část subjektů je zařazena do neziskového sektoru.

Obr. 1: Pestoffův trojúhelník [Rektořík, 2007, str. 16]

Tyto subjekty nejsou zřízeny za účelem dosahování zisku, bývají nazývány jako neziskové v anglickém překladu jako non-profit organization. Tedy cílem neziskových organizací není vytvářet zisk, ale produkovat užitek. (Stejskal, Maňátková, 2012)

1.1 Definice neziskových organizací dle ZDP §18 odst. 8

- a) Zájmová sdružení právnických osob, pokud mají právní subjektivitu a nejsou založena za účelem výdělečné činnosti
- b) Občanská sdružení včetně odborových organizací
- c) Politické strany a politická hnutí
- d) Registrované církve a náboženské společnosti
- e) Nadace, nadační fondy
- f) OPS
- g) Veřejné vysoké školy
- h) Veřejné výzkumné instituce

- i) Školské právnické osoby podle zvláštního právního předpisu*
- j) Obce, OSS, kraje, příspěvkové organizace, státní fondy a subjekty, o nichž to stanoví zvláštní zákon*

(Daňové zákony, 2013)

1.2 Novela

Od 1. 1. 2014 vešel v platnost nový občanský zákoník, který s sebou nese změnu názvosloví. Výše zmíněný výčet neziskových organizací ze zákona o dani z příjmů díky této novele již neplatí a byl zaveden nový pojem veřejně prospěšný poplatník. Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, nyní tedy neříká přímo, které organizace jsou veřejně prospěšným poplatníkem, ale ustanovuje je v §17a odst. 2 negativně.

Veřejně prospěšným poplatníkem není

- a) obchodní korporace,*
- b) Česká televize, Český rozhlas a Česká tisková kancelář,*
- c) profesní komora nebo poplatník založený za účelem ochrany a hájení podnikatelských zájmů svých členů, u nichž nejsou členské příspěvky osvobozeny od daně, s výjimkou organizace zaměstnavatelů,*
- d) zdravotní pojišťovna,*
- e) společenství vlastníků jednotek a*
- f) nadace,*

1.která dle svého zakladatelského jednání slouží k podpoře osob blízkých zakladateli nebo

2.jejíž činnost směřuje k podpoře osob blízkých zakladateli.

(Česká republika, 1992)

Status veřejně prospěšný poplatník bude automaticky přiřazen organizačním složkám státu, obcím, krajům, dobrovolným svazkům obcí, Regionální radě soudržnosti, politickým stranám a politickým hnutím, státním fondům a příspěvkovým organizacím. Další skupině bude status veřejné prospěšnosti přiznán. (Růžičková Merlíčková, 2013, str. 12,13)

*Tabulka 1: Neziskové právnické osoby
[Neziskové organizace po 1. 1. 2014, 2013]*

<i>Do 31. 12. 2013</i>	<i>Od 1. 1. 2014</i>
<i>Občanská sdružení</i>	<i>Spolky</i>
<i>Nadace a nadační fondy</i>	<i>Fundace</i>
<i>Obecně prospěšné společnosti</i>	<i>x</i>
<i>Zájmová sdružení právnických osob</i>	<i>x</i>
<i>x</i>	<i>Ústav</i>
<i>x</i>	<i>Sociální družstvo</i>

1.3 Charakteristické znaky neziskových organizací

„*Neziskový sektor, nositel fundraisingových aktivit, je souborem subjektů, které jsou zakládány s primárním cílem dosáhnout přímého užítku, který má většinou charakter veřejné služby.*“ (Boukal, 2013, str. 15)

Dle L. M. Salamona a H. K. Anheiera musí NNO vyhovovat tzv. strukturálně-operacionální definici. Pro vyhovění definici je nutné splňování těchto principů či vlastností NNO.

1.3.1 Pět základních vlastností dle Salamona a Anheiera

- ***institucionalizované (organized)*** – mají určitou institucionální strukturu, jsou jistým způsobem organizované, můžeme tedy říct, že jsou organizovaným subjektem nezávisle na tom, zda jsou formálně nebo právně registrovány;
- ***soukromé (private)*** – NNO jsou institucionálně odděleny od státní správy a tedy ani nepodléhají jejímu řízení. Ovšem tento fakt neznamená, že ve vedoucích pozicích nemohou stát státní úředníci, nebo že nemohou být podporovány státem. Hlavním principem je, že struktura je ve své podstatě soukromá;
- ***neziskové (non-profit)*** – u těchto organizací se nepřipouští rozdělování zisku vytvořeného činností organizace mezi vlastníky, správce či členy. NO sice může dosahovat zisku, ale tyto prostředky musí být použity na hlavní činnost (neziskovou) organizace, tedy musí být v souladu s jejím posláním;

- *samospráva a nezávislost (self-governing)* – NNO jsou autonomní a samosprávné subjekty, tedy mají schopnost řídit sami sebe a dozírat na vlastní činnosti. NNO mají svá interní pravidla a postupy, z toho vyplývá, že jsou řízeny zevnitř a ne zvenčí. (Stejskal, Mařátková, 2012, str. 17-19; Boukal, 2009, str.15-16)

- *dobrovolné (voluntary)* - NNO vykonává své činnosti dobrovolně na základě svého rozhodnutí a ne na základě nařízení státu. Dobrovolnictví může být jak vykonáváním určité práce pro organizace, tak prostřednictvím dárcovství.

Dalším a velmi důležitým rysem je skutečnost, že NNO jsou veřejně prospěšné, ať už přispívají k veřejnému dobru, pomáhají lidem, skupinám nebo společnosti jako celku. (Stejskal, Mařátková, 2012, str. 17-19; Boukal, 2009, str.15-16)

1.4 Klasifikace neziskových organizací

Neziskové organizace je možné dělit do různých skupin dle různých kritérií. Každý autor uvádí své dělení. Vzhledem k tomu, že každý autor považuje za důležité něco jiného, nemusí být rozdělení vždy stejné, ač vychází ze stejných zdrojů. Níže uvádím několik základních dělení dle J. Rektořika a J. Stejskala.

1.4.1 Dle globálního charakteru

- organizace veřejně prospěšné - jedná se o organizace, jejichž cílem je produkce statků a služeb, které jsou zapotřebí široké veřejnosti. Jako příklad můžeme uvést charitu, jako je Červený kříž nebo UNICEF, či organizace zabývající se ekologií, např. Děti země;

organizace vzájemně prospěšné - u těchto organizací není cílem uspokojovat potřeby široké veřejnosti, ale pouze uspokojovat potřeby a být nápomocen určité skupině občanů, které spojuje společný zájem. Obvykle to bývají právě členové dané organizace, jako příklad to může být tělovýchovná jednota SOKOL.(Rektořík, 2007, str. 40; Stejskal, Mařátková, 2012, str. 20-22)

1.4.2 Rada vlády pro nestátní neziskové organizace vytvořila své dělení neziskových organizací, kterými se zabývá, tedy nestátních organizací

- *nadace*
- *občanská sdružení*
- *nadační fondy*

- *OPS*
- *organizační jednotky sdružení*
- *evidované právnické osoby*

V tomto dělení jsou nejvíce rozšířenou organizací občanská sdružení, kterých bylo v ČR v roce 2013 dle ministerstva vnitra 95.382. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2014)

1.4.3 Dle realizované činnosti

- *Mezinárodní klasifikace neziskových organizací – ICNPO*
- *Systému klasifikace netržních činností OSN (COPNI)*
- *Odvětvové klasifikace ekonomických činností (nevýrobních) – OKEČ*
  - *OČKEČ do roku 2001, od r. 2002 COPNI, od r. 2007 CZ-NACE*
  - *Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE*

(Stejskal, Mařátková, 2012, str. 20-22)

Tabulka 2: Srovnání struktury neziskové činnosti v klasifikaci ICNPO, COPNI a OKEČ- ČR

[Frič, P., Goulli, R, 2001, s. 136]

Mezinárodní klasifikace neziskových organizací ICNPO	Systém klasifikace netržních činností COPNI	Odvětvová klasifikace nevýrobních ekonomických činností OKEČ - ČR
Kultura, sport a volný čas	Rekreační, kulturní služby	Rekreační, kulturní a sportovní činnost
Vzdělávání a výzkum	Vzdělávací služby, výzkum	Školství, výzkum
Zdravotnictví	Služby zdravotnické	Zdravotnictví
Sociální služby	Sociální služby	Sociální služby, kolektivní a individuální sociální služby a sociální politiky
Přírodní a životní prostředí		
Komunitní rozvoj a bydlení		
Občanskoprávní osvěta a politické organizace		
Dobročinnost		
Mezinárodní nadační aktivity		
Náboženství a církve	Náboženství a církve	
Odbory a profesní spolky	Organizace profesní, odborářské a občanská sdružení	Činnost společenských organizací (odbory, politické strany, církve a profesní spolky)
Nespecifikované, ostatní	Ostatní služby, smíšené a nespecifikované	Ostatní osobní služby

1.4.4 Kritérium financování

Jaroslav Rektořík (2007, str. 41) ve své publikaci uvádí dělení dle kritéria financování.

- organizace financované zcela z veřejných rozpočtů
- organizace financované zčásti z veřejných rozpočtů
- organizace financované z různých zdrojů (dary, sbírky, sponzoring granty, vlastní činnosti)
- organizace financované především z výsledků realizace svého poslání

1.5 FUNKCE NNO

- Funkce ekonomická – neziskový sektor je důležitým prvkem národního hospodářství. Je začleněn do koloběhu výrobních faktorů, zboží a služeb.

- Funkce sociální

- funkce servisní – tyto organizace mohou vykonávat specifické služby a nabízet specifické statky
- funkce participační – zapojení se do NNO uspokojuje potřebu sdružovat se a zapojovat se do veřejného života, také zapojení do činností dané organizace přispívá k uspokojování těchto potřeb

- Funkce politická

- funkce ochranná – zabraňuje porušování základních lidských práv jednotlivců i skupin

- Funkce demokratizační – lidé mohou skrz tyto organizace ovlivnit veřejnou politiku a veřejné mínění, tím přispívají k rozvoji demokracie (Stejskal, Mařátková, 2012, str. 22-23)

1.6 Občanská sdružení

„Občanské sdružení je sdružení fyzických nebo právnických osob za účelem realizace společného zájmu.“ (Boukal, 2013, str. 17) Občanská sdružení patří k nejtypičtějším formám NNO. Jsou to Neziskové soukromoprávní organizace vzájemně prospěšné. (Rektořík, 2007, str. 43)

„Dle zákona 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, mají občané právo svobodně se shromažďovat bez povolení státního orgánu.“ (Merlíčková Růžičková, 2013, str. 15)

Občanské sdružení má právní subjektivitu, z toho plyne, že je samostatnou právnickou osobou. Členem občanského sdružení se mohou stát jak fyzické tak právnické osoby.

Občanské sdružení vzniká na základě registrace u Ministerstva vnitra. Návrh na registraci občanského sdružení podávají minimálně tři osoby, z nich alespoň jedna musí být starší osmnácti let. Tento návrh musí obsahovat jména členů přípravného výboru, jejich data narození, bydliště a také to, který člen je starší 18 let. K návrhu se připojí také stanovy,

které obsahují informace o názvu, sídle sdružení a cíl jeho činnosti, orgány sdružení, způsob jejich volby a osoby, které budou oprávněny jednat jménem sdružení a zásady hospodaření. (Merlíčková Růžičková, 2013, str. 15)

2 FINANCOVÁNÍ

Jednou z klíčových otázek fungování NNO je právě financování. Aby tyto organizace mohly plnit své poslání, potřebují k tomu dostatečné finanční prostředky. Zajištění těchto prostředků je úkolem managementu u malých subjektů, nebo tzv. fundraisera u velkých organizací. K zajištění prostředků je nutné vytvářet strategii, která spočívá v oslovování subjektů, které sice nejsou příjemci služeb NNO, ale mají prostředky a zájem se nějakou měrou podílet na poslání NNO. Ve vzrůstajícím konkurenčním prostředí je nutné, aby právě tyto subjekty, které poskytují finanční prostředky, pochopily přesné poslání dané organizace. Pro NO je charakteristické vícezdrojové financování, které při správné struktuře zabezpečuje dlouhodobou stabilitu financování a určitou nezávislost na jednom dárci. Každá organizace si potřebuje zajistit dostatečné prostředky ke krytí nákladů ze své „běžné“ činnosti, ale také na různé projekty, kterými je při správném hospodaření schopna zajistit si prostředky sama. (Boukal, 2009, str. 71)

Dle Jana Stejskala (2012, str. 94) mezi základní obecné principy financování neziskové organizace patří:

1. *vícezdrojovost*
2. *samofinancování a fundraising*
3. *neziskovost (neziskové rozdělení zdrojů)*
4. *osvobození od daní*

(Stejskal, Mařátková, 2012, str. 94)

2.1.1 Vícezdrojovost

Podstata vícezdrojového financování NNO spočívá v získávání více zdrojů financování, a to s cílem zajistit nezávislost na jednom zdroji financování a vyhnout se tak potížím s případným výpadkem tohoto zdroje. Z důvodu, že dárci (donátoři) většinou nemohou nebo nejsou ochotni hradit celkové náklady konkrétního projektu nebo provozu celé organizace, je nutné zajistit více zdrojů.

Ekonomická teorie rozeznává mnoho finančních zdrojů, také existují různé klasifikace zdrojů financování NNO. (Stejskal, Mařátková, 2012, str. 94-95)

Hlavní kritéria rozdělení zdrojů:

- *způsob získání:*
  - *interní (vlastní) zdroje*
  - *externí (cizí) zdroje*
- *charakter zdrojů:*
  - *finanční zdroje*
  - *nefinanční zdroje (věcné dary, informace, know-how, dobrovolnictví)*
- *původ zdrojů:*
  - *domácí, místní zdroje*
  - *zahraniční zdroje*
- *financující subjekt, resp. sektor:*
  - *veřejné zdroje:*
    - *státní správa*
    - *samospráva*
    - *mezinárodní instituce*
    - *daňová asignace*
  - *soukromé zdroje:*
    - *nadace*
    - *podnikatelské subjekty*
    - *individuální dárci*
    - *círky a náboženské společnosti*

(Stejskal, Mařátková, 2012, str. 94-95)

2.1.2 Samofinancování a fundraising

„Druhým základním principem financování NO je způsob získávání finančních a nefinančních zdrojů pro jejich činnost.“ (Stejskal, Mařátková, 2012, str. 96) Tyto zdroje může NO získávat buď z vlastní činnosti, nebo z externích zdrojů. Pokud je organizace schopna generovat příjmy ze své činnosti např. prodejem svých výrobků, služeb, podnikáním nebo členskými příspěvky, hovoříme zde o tzv. samofinancování. Pojem samofinancování není přesně definován, ale můžeme říci, že jde o podnikatelskou nebo jinou výdělečnou činnost, která umožňuje NO financovat její činnost a zabezpečuje finanční nezávislost na dotačních systémech, a tím také nezávislost na okolí organizace při rozhodování o jejich aktivitách.

Jan Stejskal (2012, str. 97) ve své publikaci uvádí že: „Většina NO je v rámci snahy o samofinancování odkázána na získávání externích zdrojů.“ V tomto případě hovoříme tedy o fundraisungu. „Fundaising je soubor činností zaměřených na zdrojové zajištění neziskové organizace založené za účelem konkrétní poslání.“ (Boukal, 2013, str. 15)

Fundraising se nevyskytuje v žádném dalším sektoru a je jedním z základních principů fungování NO. (Stejskal, Mařátková, 2012, str. 96-97)

Za jeden z jeho základních rysů můžeme považovat, že zahrnuje jak finanční tak nefinanční prostředky. NNO mají možnost získat zdroje v těchto variantách:

Hmotné zdroje

Mnohdy se stává, že NNO nejsou poskytnuty přímo peněžní prostředky, ale subjekt věnuje věcnou hodnotu. Např. společnost vyrábějící nábytek poskytne vybavení do společenských prostor NNO, společnost zabývající se výpočetní technikou poskytne počítač. Tento způsob může být často vítán více než samotná finanční částka.

Specifickou možností může být barter. Obecně se jedná o směnu zboží nebo služeb za jiné zboží či službu. Celý tento obchod proběhne bez použití peněz. Barter může být také součástí dohody mezi subjektem a NNO. V takovém případě podnikatel poskytne NNO svoji podporu a naproti tomu obdrží např. výrobek NNO. U NNO zaměřených na kulturu to může být v podobě poskytnutí firemních prostor pro činnost organizace a barter mohou v tomto případě být vstupenky např. na divadelní vystoupení členů NNO nebo propagace firmy. Barter je velmi rozšířený a oblíbený způsob.

Práva

Do této kategorie můžeme zahrnout možnost použití předem stanovených prostor např. webové stránky, inzerce, reklamní plochy, k umístění informací klíčových pro realizaci projektů NNO a svého loga. Majitel těchto prostor obvykle nežádá platbu, pokud ano, jedná se většinou o symbolickou částku. (Boukal, 2013, str. 35)

Informace

Petr Boukal (2013, str. 35) ve své knize píše že: „*Informační zázemí zajišťují pro NNO různé servisní organizace, které samy mají právní formu neziskové organizace, případně další subjekty. Lze sem zařadit i tvorbu různých metodických příruček.*“

Práce

Společnosti volící strategii CSR – corporate social responsibility (společenská odpovědnost firem) často poskytují své zaměstnance jako firemní dobrovolníky. V tomto případě je to výhodné jak pro zaměstnance, tak pro firmu a samozřejmě i pro NNO. Pro zaměstnance je to cenná zkušenost a součást kariérního růstu. Tento fakt může vést ke zvýšené motivaci pracovníků a jejich dobrému pocitu z pomoci potřebným. Navíc

spolupráce firemních dobrovolníků z různých oddělení firmy může mít pozitivní vliv na soudržnost pracovního kolektivu a celkově zlepšit jejich vztahy. Podnik krom toho, že tato skutečnost zlepšuje dobré jméno firmy, tak si určitým způsobem může získat vliv na rozhodování NNO. Pro NNO je práce dobrovolníků s odbornými znalostmi velmi cennou, proto je v jejím zájmu, aby jim připravila vhodné prostředí. Pokud jsou všechny strany spokojeny, může to vést ke komplexnější spolupráci podniků a NNO.

Služby

Tato oblast je velmi široká, může se jednat o poradenství v oblasti daní, financování, tvorby žádostí o granty. Vedle poradenství to může být také přímá pomoc při tvorbě žádostí o podporu, vzdělávací kurzy a mnoho dalších možností. (Boukal, 2013, str. 34-36)

2.1.3 Neziskovost (neziskové rozdělení zdrojů)

Základním principem fungování NO je skutečnost, že vytvořené finanční prostředky nebo zisk nesmí být rozděleny mezi vlastníky organizace nebo jejich členy. Všechny prostředky musí být použity na náklady spojené s činností organizace. Tento fakt je hlavní odlišností mezi podnikatelským a neziskovým sektorem. Neziskový princip vyjadřuje, že všechny zdroje získané vedlejší činností musí být použity k zabezpečení hlavní (neziskové) činnosti.

Transparentní nakládání se zdroji napomáhá k pozitivnímu vnímání NO okolím, získává důvěru. V NO má transparentnost i jiný aspekt, a to umožnit sledování rozhodnutí zainteresovaným stranám. Tento fakt je velmi důležitý. Otevřený přístup organizace a zveřejňování informací pro širokou veřejnost znamená pro NO, že musí být kdykoli připravena prokázat původ svého financování a účelného použití těchto prostředků. Je nutné tedy zabezpečit, aby byl donátor pravidelně informován o používání a čerpání financí darovaných NO. Nejčastějším způsobem sdělování těchto informací jsou výroční zprávy, tiskové zprávy popř. webové stránky organizace. (Stejskal, Mařátková, 2012, str. 97-98)

2.1.4 Osvobození od daní

Ve vyspělých zemích je princip osvobození neziskových organizací od daní společensky a všeobecně přijat.

Uplatňuje se dvěma směry:

- *vztahuje na organizačně-právní formu,*
- *vztahuje se na činnosti poskytované organizací bez ohledu na právní formu*

Jak bylo uvedeno výše, NO zastávají určité postavení při produkci statků a služeb. Ve státech, které tento ekonomický přínos uznávají, vznikají krom principu organizačně-právní formy a poskytované činnosti další specifické daňové režimy. Jana Stejskala (2012, str. 98) uvádí ve své publikaci: „*V tomto smyslu je možné zkoumat tři základní daňové režimy pro toky finančních prostředků do a z neziskové organizace.*“ Jsou jimi:

1. *osvobození finančních toků neziskové organizace od daní (tzv. tax exemption),*
2. *úlevy na daních neziskových organizací (tzv. tax credit),*
3. *úlevy na daních přispěvatelům (donátorům; tzv. tax benefit).*

Ad 1. Nejčastějším způsobem bývá osvobození neziskových organizací, tedy spíše jejich příjmů, a to příjmů jak z hlavní činnosti tak i z vedlejší (podnikatelské) od daně z příjmů právnických osob.

Ad 2. Předchozí způsob byl postaven na osvobození příjmů, tato varianta počítá s odpouštěním určité částky daně. Přesněji tedy jde o to, že nezisková organizace je daňovým poplatníkem, žádné její příjmy nebo jiné finanční toky nejsou osvobozeny od daně. Po výpočtu daňové povinnosti má nezisková organizace možnost uplatnit snížení daňové povinnosti, a to v různé výši.

Ad 3. Úlevy na dani přispěvatelům se dají brát jako podpora soukromých osob neziskových organizací. Přispěvatel má tedy možnost hodnotu svého příspěvku uplatnit při výpočtu daně, a to jako nezdánitelnou část základu daně nebo jako odčitatelnou položku. Můžeme říct, že se jedná o nějaký způsob kompenzace a také prostředek, jak stimulovat poskytování darů od soukromých osob do neziskového sektoru. (Stejskal, Maňátková, 2012, str. 98-99)

„Zvláštním daňovým režimem je již dříve zmíněná daňová asignace. Ta umožňuje poplatníkovi daně poukázat část zaplacené daně z příjmů konkrétní neziskové organizaci.“ (Stejskal, Maňátková, 2012, str. 99)

2.2 Hlavní kritéria rozdělování zdrojů

V níže uvedených kapitolách jednotlivá kritéria podrobněji rozeberu.

2.2.1 Způsob získání

Externí (cizí) zdroje

Interní (vlastní) zdroje

Tuto skupinu můžeme pojmenovat také samofinancování, tuto oblast jsem již rozebírala výše, ale pouze ve stručnosti. Tyto zdroje jsou pro NO velmi důležité. Organizace je může ovlivňovat prostřednictvím rozhodnutí, které učiní například, jestli pronajme svůj majetek nebo ne, v jaké výši budou členské příspěvky. Management a vedení organizace nakládá s prostředky dle vlastního uvážení, protože nejsou vázáni vůči poskytovatelům peněz. (Stejskal, Mařátková, 2012, str. 106-107)

Do této skupiny zdrojů můžeme zařadit:

a) členské (registrační) příspěvky – členské příspěvky se platí každý rok, což obvykle vyplývá ze stanov organizace. Jejich výši určuje příslušný orgán organizace, o tomto rozhodnutí musí existovat nějaký záznam, obvykle usnesení rady. Členské poplatky jsou dle ZDP §19 odst. 1 osvobozeny od daně z příjmů, ale pouze vyplývají-li ze stanov nebo jiného zřizovacího dokumentu. Může nastat i situace, kdy se vybírají mimořádné příspěvky, a to může být v situaci, kdy byla poškozena klubovna např. vytopením nebo požárem. Pokud tento druh příspěvků nebyl stanoven ve zřizovacím dokumentu či stanovách, nevztahuje se na něj osvobození dle ZDP.

b) příjmy z výkonu hlavní činnosti

c) příjmy z doplňkových činností (výdělečné aktivity)- neziskové organizace mohou vlastnit majetek, tento majetek může být například pronajímán nebo využíván pro jiné účely, které NO zajistí finanční prostředky. Za doplňkovou činnost se považuje také poskytování služeb, mezi ty častější patří poskytování reklamy, spolupráce s obcemi na kulturních akcích aj. Významným zdrojem mohou být také různé projekty, pokud dojde k ziskovému hospodaření. Tento způsob získávání zdrojů má ovšem vliv na daň z příjmů právnických osob.

d) podnikání – chápeme jako činnost, která odpovídá vymezení obchodního zákoníku pro podnikání. Jedná se o soustavnou činnost provozovanou vlastním jménem, na vlastní zodpovědnost, za účelem dosažení zisku. „Pro jednotlivé NNO platí jiná pravidla. Občanská sdružení a jejich organizační jednotky mohou vyvíjet aktivity, ke kterým byla založena, vyjma podnikání.“ (Stejskal, Mařátková, 2012, str. 106-107)

2.2.2 Charakter zdrojů

- *finanční zdroje*
- *nefinanční zdroje (věcné dary, informace, know-how, dobrovolnictví)*

2.2.3 Původ zdrojů

Zahraniční zdroje

Do těchto zdrojů můžeme zařadit právě příspěvky a dotace ze zdrojů Evropské unie. NNO nepatří k cílovým skupinám, na které se tyto fondy zaměřují, ale samozřejmě nějaké prostředky získat mohou. Tyto zdroje jsou spíše zaměřené na veřejné vysoké školy a výzkumná zařízení, pro které představují významný zdroj příjmů. Pro menší NNO je možnost jak získat část prostředků z toho zdroje přes integrované programy rozvoje měst. (Stejskal, Mařátková, 2012, str. 110)

2.2.4 Financující subjekt

Vícezdrojové financování, které je tak typické pro NNO, často vede ke kombinaci veřejného financování s financováním z neveřejných prostředků. (Boukal, 2009, str. 72)

Veřejné zdroje

- a) *státní správa*
- b) *samospráva*
- c) *mezinárodní instituce*
- d) *daňová asignace*

Ad a) Nejdůležitějším zdrojem této skupiny jsou jednotlivá ministerstva. Pravidelně vyhlašují v rámci svého grantového programu soutěž, kde se zájemci o finanční prostředky mohou přihlásit. Charakter státní dotační politiky je pro NNO zásadní informací k optimalizaci jejich finančních prostředků. Aktuální priority vlády jsou přijímány v usneseních vlády. (Boukal, 2009, str. 72-73)

Tabulka 3: Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO

[Vláda české republiky, 2012,2013]

2013	2014
Tělesná výchova a sport	Tělesná výchova a sport
Kultura	Kultura
Životní prostředí a udržitelný rozvoj	Životní prostředí a udržitelný rozvoj
Sociální služby	Sociální služby
Zahraněční aktivity	Zahraněční aktivity
Národnostní menšiny a etnické skupiny	Národnostní menšiny a etnické skupiny
Romská menšina	Romská menšina
Péče o zdraví a zdravotní prevence	Péče o zdraví a zdravotní prevence
Rizikové chování	Rizikové chování
Protidrogová politika	Boj s korupcí
Ochrana spotřebitele a nájemních vztahů	Protidrogová politika
Vzdělávání a lidské zdroje	Ochrana spotřebitele a nájemních vztahů
Děti a mládež	Vzdělávání a lidské zdroje
Rodinná politika	Děti a mládež
Ostatní (nezařazené)	Rodinná politika
	Rovné příležitosti žen a mužů
	Ostatní (nezařazené)

Ad b) Druhou možností financování z veřejných zdrojů pro NNO jsou krajské, městské a obecní rozpočty. Tyto rozpočty vzhledem k decentralizaci mají význam hlavně v regionálním měřítku. Pro menší organizace značně narůstá možnost získání peněžních prostředků ke své činnosti. (Boukal, 2009, str. 73)

Financování z neveřejných zdrojů

1. Individuální dárci
2. Podnikatelské subjekty
3. Tuzemské i zahraniční nadace

Ad 1. Individuální dárcovství je velmi důležitý aspekt získávání zdrojů pro NNO, tato oblast musí být strategicky rozvíjena. Pro vedení NNO to znamená potřebu udržovat a hlavně snažit se o dobré jméno organizace, a tím získávat sympatie veřejnosti. Nepopíratelný vliv mají databáze jmen, která jsou kontaktována. NNO musí při práci s těmi databázemi vždy postupovat v souladu se zákonem o ochraně osobních dat (zákon č. 177/2001 Sb.) Na základě tohoto zákona pro NNO plynou jisté povinnosti týkající se užívání dat. (Boukal, 2009, str. 75-76)

Postupy při oslovování individuálních dárců

- **Oslovení za účelem prvních darů** – u tohoto způsobu je vhodné použít plošné oslovení veřejnosti různými způsoby jako např. letáky, noviny, časopisy, tiskové konference, rozhovory s médii. Jako přímá forma bývají zvoleny osobní dopisy.
- **Oslovení za účelem získání opakovaných darů** – oslovení dárci, kteří reagovali kladně na výše uvedené oslovení, jsou obvykle zařazeni do užší databáze. Tito „vyvolení“ mohou být zváni na akce pořádané neziskovou organizací za účelem udělat z tohoto zatím jednorázového dárcce trvalého.
- **Pravidelné dary** - jedná se obvykle o dary zasílané přímo na účet NNO. Zrušení příkazu může vyplynout ze ztráty důvěry v organizaci
- **Velké dary** – u tohoto typu darů je samozřejmostí individuální přístup a péče ze strany NNO.
- **Dárcovské SMS** – jedná se o nejjednodušší typ dárcovství. NNO jsou povinny předem zveřejnit na jaké účely budou vybrané finanční prostředky použity a následně po ukončení projektu nebo sbírky oznámit informace o jejich využití.

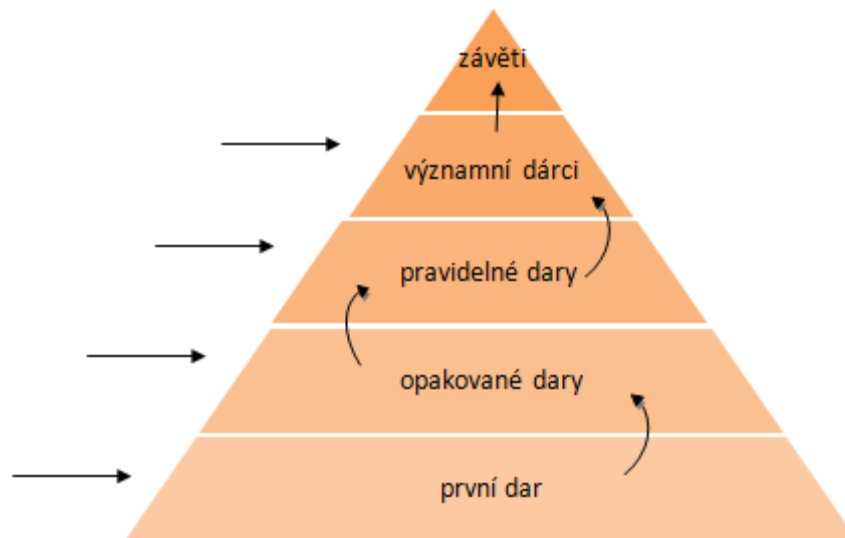
Veřejná sbírka - Dalším způsobem je veřejná sbírka, ta je definována zákonem č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách, a to jako „*získávání a shromažďování dobrovolných peněžitých příspěvků od předem neurčeného okruhu přispěvatelů pro předem stanovený veřejně prospěšný účel, zejména humanitární nebo charitativní, rozvoj vzdělávání, tělovýchovy nebo sportu, nebo ochranu kulturních památek, tradic nebo životního prostředí.*“ (Stejskal, Maťátková, 2012, str. 113)

Způsoby realizace veřejné sbírky:

- *shromažďování příspěvku na předem vyhlášeném zvláštním bankovním účtu;*
- *sběracími listinami;*
- *pokladničkami;*
- *prodejem předmětů;*
- *prodejem vstupenek;*
- *pronájem telefonní linky.*

Ad 2. Podnikatelské subjekty hrají významnou roli v zastoupení zdrojů NNO. Je nutné těmto vztahům, stejně tak jako i ostatním, věnovat dostatek pozornosti. Způsob, jak získat tyto prostředky, je dostatečná motivace dárcce k tomu, aby prostředky poskytl. Obvykle je

pro firmy touto motivací poskytování reklamy ze strany obdarované organizace, dále pak slevy na dani, a méně hmatatelným motivem, ale jedním z nejdůležitějších, je zlepšování dobrého jména firmy. (Stejskal, Mařátková, 2012, str. 113)

Obr. 2: Dárcovská pyramida [Šedivý, Medlíková, 2012, str. 49]

Šipky po straně znázorňují směr, kudy dárci vstupují do pyramidy. Šipky uvnitř pyramidy znázorňují, jak se dárci posouvají v závislosti na péči, kterou jim nezisková organizace poskytuje.

Podpora ze strany podnikatelů:

- finanční dar z rozpočtu firmy
- sbírka mezi zaměstnanci
- odvod z prodaného zboží
- matchingový fond
- aukce

(Stejskal, Mařátková, 2012, str. 113)

Pojem CSR – Corporate Social Responsibility, v českém překladu společenská zodpovědnost firem, se nejvíce diskutoval v 90. letech 20. století. Jeho historie sahá samozřejmě mnohem dál, dříve byla CSR vnímána jako čistě dobrovolná iniciativa podnikatelů. Z českých podnikatelů vynikl už ve 20. letech 20. století např. Tomáš Baťa.

Sponzoring další a populární způsob získávání prostředků pro NNO. V tomto případě se nejedná o pouhé darování prostředků, ať už finančního nebo nefinančního charakteru.

Sponzor poskytující prostředky na oplátku od NNO něco žádá, obvykle je to umístění loga na webové stránky, letáky, nebo přímo na kulturní akce konané pod záštitou NNO. Sponzor chce tímto způsobem nalákat potenciální klienty, kterým se díky všudypřítomnému logu firmy vryje obchodní značka do paměti. Mezi sponzorem a NNO je sepsána sponzorská smlouva, která upravuje veškeré podmínky dohody. (Boukal, 2009, str. 76-93)

Ad 3. Nadace a nadační fondy jsou sdruženími majetku s předem určeným zájmem, zřízené právě za účelem podpory projektů organizací s předem určeným zájmem. Pokud se žádá o příspěvek od nadace, je nutné podat žádost u takové nadace, která se na tuto oblast zaměřuje. Vyřízení žádosti může být složitější, ale pokud bude žádost přijata, prostředky poskytnuté nadací jsou mnohdy větší než prostředky od firem. (Stejskal, Mařátková, 2012, str. 112)

3 ÚČETNICTVÍ

Neziskové organizace jsou samostatnou právníckou osobou a jejich vznik je řízen platnou legislativou. Jejich poslání a funkce musí být definovány v zakládajících listinách, stanovách a zakládajících smlouvách. Jako samostatné právnícké subjekty mají povinnost vést příslušnou dokumentaci, tj. účetnictví. Tato povinnost vyplývá z §1 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Neziskové organizace se při vedení účetnictví řídí:

- zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví,
- vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, která nahrazuje od 1. 1. 2010 původní vyhlášku č. 505/2002 Sb.
- vyhláška č. 507/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky účtující v soustavě jednoduchého účetnictví
- českými účetními standardy pro územně samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy, organizační složky státu č. 701 – 704
- české účetní standardy pro jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání č. 401 – 414.

Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. stanovuje rozsah, způsob vedení účetnictví a požadavky na jeho průkaznost. Tento zákon se vztahuje na právnícké osoby, zahraniční osoby podnikající na území ČR, dále pak na organizační složky státu a na fyzické osoby za předpokladu, že splní podmínky. Všechny tyto osoby se nazývají účetními jednotkami.

Od roku 2004 byl nově definován pojem rozsah účetnictví. Zákon o účetnictví ukládá povinnost účetním jednotkám vést účetnictví přednostně v plném rozsahu. Některým účetním jednotkám, které jsou uvedeny v § 9 odst. 3 zákona o účetnictví, je dána možnost vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. (Merlíčková Růžičková, 2013, str. 92-101)

Účetní jednotky, které mohou vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu:

- občanská sdružení, jejich organizační jednotky,
- církve a náboženské společnosti nebo církevní instituce,
- obecně prospěšné společnosti,
- honební společnosti,
- nadační fondy,
- společenství vlastníků jednotek,
- územní samosprávné celky a dobrovolné svazky obcí,
- příspěvkové organizace na základě rozhodnutí jejich zřizovatele.

Změnu rozsahu účetnictví lze provést vždy jen k prvnímu dni účetního období následujícím po období, kdy bylo rozhodnuto nebo povoleno vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. (Merlíčková Růžičková, 2013, str. 95)

Pro účetní jednotky účtující ve zjednodušeném rozsahu platí:

- v účtovém rozvrhu mohou vést pouze skupiny
- mají možnost spojit účtování v deníku a hlavní knize
- nemusí tvořit rezervy ani opravné položky
- sestavují účetní závěrku v rozsahu stanoveném pro jednotlivé skupiny

Pro účetní jednotky účtující v plném rozsahu platí účtování:

- v deníku
- v hlavní knize
- v knihách analytických účtů
- v knihách podrozvahových účtů

(Takáčová, 2007, str. 18-19)

Vyhláška č. 504/2002 Sb. je určena pro účetní jednotky, u kterých není hlavním předmětem činnosti podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví.

Tento prováděcí předpis zákona o účetnictví stanovuje:

- a) rozsah a způsob sestavování účetní závěrky,
- b) uspořádání, označování a obsahové vymezení položek majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv v účetní závěrce,
- c) uspořádání, označování a obsahové vymezení nákladů a výnosů a výsledku hospodaření v účetní závěrce,
- d) uspořádání a obsahové vymezení vysvětlujících a doplňujících informací v příloze účetní závěrky,
- e) směrnou účtovou osnovu,
- f) účetní metody,
- g) metodu přechodu z jednoduchého účetnictví na účetnictví

(Účetnictví nevýdělečných organizací: zákon, vyhláška, standard: podle stavu k 2. 4. 2013, 2013, str. 39)

Součástí této vyhlášky jsou také přílohy. V příloze č. 1 je obsaženo uspořádání a označování položek rozvahy, příloha č. 2 obsahuje uspořádání a označování položek výkazu zisku a ztráty a příloha č. 3 je směrná účtová osnova.

Na vyhlášku č. 504/2002 Sb. navazují České účetní standardy pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, a jsou to standardy č. 401 – 414. Tyto standardy obsahují obsahové vymezení pojmů, upravují postupy účtování.

- 401 Účty a zásady účtování na účtech
- 402 Otevírání a uzavírání účetních knih
- 403 Inventarizační rozdíly
- 404 Kursové rozdíly
- 405 Deriváty
- 406 Operace s cennými papíry podíly
- 407 Opravné položky k pohledávkám, rezervy a pohledávky po lhůtě splatnosti
- 408 Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry
- 409 Dlouhodobý majetek
- 410 Zásoby
- 411 Zúčtovací vztahy

- *412 Náklady a výnosy*
- *413 Vlastní zdroje a dlouhodobé závazky*
- *414 Přejít z jednoduchého účetnictví na účetnictví*

(Účetnictví nevýdělečných organizací: zákon, vyhláška, standard: podle stavu ke 2. 4. 2013, 2013, str. 75)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 POPIS ORGANIZACE

Občanské sdružení XY vzniklo v roce 2008. Od začátku svého působení se zabývá prací s dětmi a mládeží v kroužcích, klubech a oddílech se zaměřením na žonglování a další cirkusové dovednosti. Také pořádá nepravidelné stejně zaměřené akce pro širokou veřejnost. V rámci jeho činnosti probíhají i vystoupení členů sdružení na jiných akcích pořádaných jak soukromými osobami, tak městem i krajem.

Jejich hlavní specializací jsou ohnivé show, se kterými vystupují od počátku své činnosti. Vysoká úroveň show zajistila členům sdružení vystoupení nejen v různých státech Evropy, ale měli možnost vycestovat i do exotičtějších zemí. O vysoké kvalitě také vypovídá několik titulů, a to titul mistr a vicemistr republiky v oblasti fireshow.

Kromě ohnivých show vystupují také s lightshow, které by se daly popsat jako dynamická a moderní show plná světelných efektů a tanečních prvků propojených s precizní synchronizací.

Další činností, kterou se tato skupina zabývá, je pořádání workshopů pro začátečníky i zkušené žongléry.

Žonglérské kurzy nabízí v několika variantách:

- Workshopy – zajímavé zpestření dětského dne, nebo dílna „od žonglérů pro žongléry“.
- Brain fitness – program zaměřený na zlepšení mozkové kondice a oddech od každodenního shonu v businessu a firmě. (Interní zdroje)

4.1 Popis festivalu

Významnou akcí této organizace je tradiční festival FN, jehož první ročník proběhl v roce 2012 a další v roce 2013. Jedná se o největší žonglérsko-hudební open air festival v Česku a na Slovensku.

Celý festival se dělí na dvě části.

4.1.1 Veřejná část festivalu

Festival FN nabízí rozmanitý program pro různé věkové skupiny. Pro děti byla připravena dobrodružná stezka, na níž si děti vyzkoušely svoji zručnost a na konci této cesty čekaly na děti různé odměny. Dalším programem pro děti byl například bublinář. Pro starší věkovou

kategorii bylo v nabídce množství kvalitních uměleckých vystoupení, jako jsou tanečníci, akrobaté a hudební skupiny.

Páteční program byl koncipován tak, aby nalákal k návštěvě i druhý den. Vrcholem pátečního programu bylo vystoupení známé české hudební skupiny.

Hlavní část programu bývá druhý den festivalu, tedy v sobotu, kdy v programu bývají taneční vystoupení, ať už moderní nebo orientální, akrobacie, hudba, žonglování, freestyle sporty aj.

Vzhledem ke specifickému zaměření festivalu je nutné pro zvýšení návštěvnosti i v dalších ročnících připravit pro návštěvníky zajímavé akce. Po celém areálu probíhaly po celý den různé veřejné workshopy žonglování, výroba vlastních žongléřských hraček, soutěže a další akce, při nichž si účastníci mohli sami vyzkoušet něco z umění žonglování, balancování, jízdu na jednokolce apod.

Vrcholem celého festivalu byla galashow, na které se představilo mnoho umělců zabývajících se ohňovou a světelnou show. (Interní zdroje)

4.1.2 Uzavřená část festivalu

Speciální program pro žongléry z různých koutů Evropy. Na tuto část jsou přizváni mistři tohoto umění z České republiky ale i z jiných zemí, aby ukázali a předali dál své umění. Neveřejná část festivalu trvá, na rozdíl od veřejné části, tři dny. V ceně vstupného na neveřejnou část bylo ubytování, snídaně, vstup na veřejnou část festivalu a žongléřské workshopy, které si mohli účastníci vybrat dle svých priorit.

Na výběr byly tyto programy:

- Žongléřské dílny
- Semináře a přednášky nejrůznějších témat
- Moderovaná diskuze.

(Interní zdroje)

5 HOSPODAŘENÍ S FINANČNÍMI PROSTŘEDKY

Tato část bakalářské práce je zaměřena na oblast financování festivalu FN. Vzhledem k tomu, že je nemožné tuto akci zcela oddělit od běžného fungování sdružení, je nutné brát organizaci jako celek.

Občanské sdružení XY hospodaří s finančními prostředky získanými z různých zdrojů.

5.1 Interní zdroje

Sdružení vybírá členské příspěvky od členů dvakrát ročně. Pro rok 2013 byl ve výši 800 Kč na půl roku, tedy 1600 na školní rok. Vybírání členského příspěvku je ustanoveno ve stanovách sdružení. V roce 2013 mělo sdružení 25 členů. Příjmy z členských příspěvků činily 40.000 Kč.

*Tabulka 4: Účtování členského příspěvku
[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]*

Popis účetní operace	Částka (Kč)	MD	D
Členské příspěvky přijaté v hotovosti za období 1. 9. 2012 – 31. 1. 2013	800	211	684
Členské příspěvky přijaté v hotovosti za období 1. 2. 2013 - 30. 6. 2013	800	211	684

Další skupinou interních zdrojů jsou příjmy z výkonu hlavní činnosti. Do této kategorie spadají také veškerá vystoupení skupiny. Tento zdroj příjmů zajišťuje krytí většiny nákladů vzniklých obvyklou činností organizace, která spočívá v práci s dětmi a mladistvými.

Cena za vystoupení se odvíjí od počtu vystupujících osob (základní sazba za osobu činí 1.000 Kč), typu vystoupení (fireshow, lightshow), nebo požadavku zákazníka na speciální efekty. Náklady na použitý materiál a dopravu na místo vystoupení jsou součástí účtované ceny za vystoupení. Průměrná cena vystoupení za účasti 5 vystupujících se pohybuje okolo 10.000 Kč.

Tabulka 5: Přehled příjmů za vystoupení v roce 2013

[Interní zdroj]

Měsíc	Kč
leden	25.972
únor	16.162
březen	12.000
duben	47.000
květen	33.744
červen	28.000
červenec	6.000
srpen	11.568
září	10.310
říjen	10.000
listopad	29.000
prosinec	48.348
Celkem	278.104

Pro rozhodnutí o výši příjmů získaných za vystoupení, které Občanské sdružení XY použije na financování festivalu, měly zásadní význam následující skutečnosti:

- 1) občanské sdružení z těchto příjmů hradí také běžný provoz
- 2) občanské sdružení znalo dosažené příjmy za leden až srpen 2013 ve výši 180.446 Kč
- 3) roční příjmy dosažené v předchozích letech se pohybovaly kolem 250.000 Kč
- 4) vzrůstající trend v počtu objednávek na vystoupení.

Vyhodnocením všech výše uvedených faktorů, dospělo Občanské sdružení XY k rozhodnutí, že na financování festivalu bude vyčleněna částka ve výši 200.000 Kč.

Tabulka 6: Počet vystoupení od roku 2010

[Interní zdroje]

	2010	2011	2012	2013
Placená vystoupení	34	50	45	46
Neplacená vystoupení	22	21	20	29
fireshow	29	34	19	30
lightshow	18	29	43	40
lemond	0	19	22	15
ostatní	1	4	0	1
Vystoupení celkem	56	71	65	75

Tabulka 7: Účtování příjmu za vystoupení v hotovosti

[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]

Popis účetní operace	MD	D
Platba za vystoupení přijata v hotovosti	211	602

Tabulka 8: Účtování příjmu za vystoupení na fakturu

[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]

Popis účetní operace	MD	D
Vystavená faktura za vystoupení	311	602
Částka faktury uhrazená v hotovosti	211	311
Částka faktury uhrazená na bankovní účet	221	311

Souvztažně se k tomuto příjmu vztahují i výdaje, které bylo nutno vynaložit k zajištění této služby.

Tabulka 9: Účtování nákladů pojících se k vystoupení

[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]

Popis účetní operace	MD	D
Spotřeba materiálu	501	112
Poskytnutá záloha na pohonné hmoty	331	211
Pohonné hmoty – předložený daňový doklad	503	331
Zúčtování zálohy na pohonné hmoty – vrácení	211	331
Zúčtování zálohy na pohonné hmoty - doplatek	311	211

Materiálem v tomto případě rozumíme lampový olej, kevlar, UV barvy, popřípadě další materiál spotřebovaný k úpravě hraček nebo k ucelení dojmu z vystoupení.

5.2 Financování festivalu

Festival byl financován z několika zdrojů - příjmy z prodeje vstupenek, dotace, granty, dary, bartery a k části krytí nákladů byl použit i kontokorentní úvěr.

5.2.1 Vstupenky

Vstupenky na veřejnou část festivalu se prodávaly v několika variantách, vzhledem k tomu, že festival probíhal ve dvou dnech. Vstupenky byly k dostání také v předprodeji za nižší ceny než v pokladně v místě konání festivalu. Vstupenky na veřejnou část festivalu se prodávaly v těchto variantách:

Tabulka 10: Druhy vstupenek

[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]

Druh vstupenky	Předprodej	Cena v předprodeji	Cena na místě
Jednodenní	NE	-	180 Kč
Dvoudenní	ANO	120 Kč, 160 Kč	280 Kč
Dětské, seniorská	NE	-	50%
ZTP/P	NE	-	Jeden lístek za plnou cenu + průvodce zdarma

Vstupenky na uzavřenou žongléřskou část byly prodávány pouze v jedné variantě a to za 700 Kč na tři dny, kde v ceně lístku byly veškeré workshopy, vstup na festival, snídaně, ubytování.

Tabulka 11: Prodej vstupenek

[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]

Popis účetní operace	MD	D
Prodej vstupenky v hotovosti v místě konání festivalu	211	604
Prodej v internetovém předprodeji	221	604
Předání lístků do předprodejních míst	315	604
Vrácení neprodaných vstupenek	604	315
Vyúčtování s předprodejními místy	211	315
Spotřeba vstupenek	504	132

5.2.2 Dotace a granty

Sdružení se zapojilo do několika grantových programů, v některých uspělo v jiných ne. Tyto příjmy měly pro uskutečnění festivalu zásadní význam.

Dotace od města A

Sdružení byla na konání festivalu poskytnuta provozní dotace ve výši 50.000 Kč od města, ve kterém se tato akce koná. Částka dotace byla stanovena jako určitá procentní částka z celkových předpokládaných nákladů. Tato dotace byla jednorázově převedena na účet pořádající organizace. Ve smlouvě byl uveden nejzazší termín k převodu peněžních prostředků 31. 12. 2013. Dotace byla připsána na účet organizace 1. 7. 2013, a to v plné výši.

Tento druh financování s sebou přináší i určité povinnosti, které jsou zakotveny ve smlouvě o poskytnutí dotace. Poskytovatel dotace žádá, aby v místě konání akce byly na viditelných místech, jako je vchod do areálu, podium aj., umístěny reklamní poutače se schváleným logem a názvem města a projektu, ze kterého byl festival podpořen. Také uvádění poskytovatele dotace na tiskových akcích, propagačních letácích, webových stránkách festivalu.

Další důležitou věcí je vyhotovení vyúčtování, které je nutné odevzdat u příslušného pracovníka nejpozději do dvou měsíců od ukončení realizace projektu.

Vzhledem k tomu, že nedošlo k žádnému porušení smluvních podmínek a celkové náklady byly vyšší oproti odhadovaným nákladům, od kterých se částka dotace odvíjela, pořádající sdružení nemuselo vracet dotaci ani její poměrnou část. (Interní zdroje)

Z této dotace byly hrazeny náklady různých částí festivalu.

*Tabulka 12: Náklady hrazené z dotace od města
[Interní zdroje]*

Marketing	
fotograf	3.025
Zázemí	
pronájem pokladny	4.961
spotřeba materiálu	1.271
ubytování techniků	1.530
energie	8.470
zábrany	1.925
Program	
pyrotechnika	2.464
moderátor	6.050
Účastníci	
honorář umělců	20.304

Jedná se o dotaci provozní, tudíž nebude vstupovat do jmění jednotky.

*Tabulka 13: Účtování provozní dotace od města A
[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]*

Popis účetní operace	Částka (Kč)	MD	D
Nárok na poskytnutí dotace	50.000	348	691
Připsání peněžních prostředků na BU	50.000	221	348

Dotace od kraje

Sdružení také podalo žádost o dotaci na kraj, která byla kladně vyřízena a byla přislíbena poměrná část na krytí nákladů. Dotace byla vyčíslena na 8,33 % celkových předpokládaných nákladů, které činily 600.000 Kč. Poměrná část odpovídající dotaci činila 50.000 Kč. Podíl Občanského sdružení XY činil 550.000 Kč, tj. 91,67 % celkových předpokládaných nákladů. Výše dotace je maximální, pokud by se zvýšily celkové náklady, dotace zůstává stejná, tedy 50.000 Kč. Pokud by celkové náklady akce byly ve skutečnosti nižší než původní předpokládané náklady, dotace by se snížila o poměrnou část. Tato dotace je slučitelná i s podporou poskytnutou z jiných grantových programů, darů, popřípadě fondů Evropské unie, ale není možné čerpat zároveň více dotací ze stejného dotačního programu kraje.

Finanční prostředky z dotace byly zaslány jednorázově na bankovní účet pořadatele akce, na kterou byla dotace poskytnuta. Termín zaslání prostředků je do 60 kalendářních dnů ode dne včasného a prokazatelného doručení závěrečné zprávy.

Prostředky mohly být vynaloženy na náklady bezprostředně související s konáním festivalu. Náklady této akce musí být promítnuty v účetnictví.

Prostředky nesměly být však využity na:

- a) daně,
- b) dotace a dary,
- c) mzdové náklady,
- d) nákup věcí osobní spotřeby,
- e) úhrada úvěrů a půjček, poplatky bankám,
- f) penále, pokuty,
- g) náhrady škod a manka,
- h) nákup majetku, oprava a údržba
- i) náklady na publicitu.

V návaznosti na smlouvu o poskytnutí dotace bylo nutné veřejně propagovat na svých stránkách, reklamních letáčích a jiných místech, že projekt je spolufinancován z dotace od kraje. V případě snížení celkových nákladů oproti předpokládaným nákladům, by bylo nutné poměrnou část dotace vrátit. K tomuto však nedošlo, tudíž nebude nutno žádnou část dotace vracet.

Tabulka 14: Náklady hrazené z dotace od kraje

[Interní zdroje]

Zázemí	
lampový olej	5.440
zábrany	1.089
benzín	1.566
spotřeba materiálu	993
úklidové prostředky	697,4
Program	
pronájem - skákací hrad	3.000
kostýmy	560
pyrotechnika	4.081
Účastníci	
honorář	3.500
	2.200
	1.000
	1.680
	2.903
	1.200
	8.000
	10.418,4
občerstvení - bufet	1.685,3

Jak již bylo výše zmíněno, dotace bude proplacena až po odevzdání závěrečné zprávy, která musí být doručena na kraj nejpozději 31. 1. 2014.

Tabulka 15: Účtování dotace od kraje

[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]

Popis účetní operace	Částka (Kč)	MD	D
Nárok na poskytnutí dotace	50.000	348	691
Uzavření účtu dotací 31. 12. 2013	50.000	962	348
Otevření účtu dotací k 1. 1. 2014	50.000	348	961

Všechny podmínky pro proplacení dotace byly splněny. Tato dotace nebyla stále připsána na účet sdružení.

Dotace od Občanského sdružení ABC

Občanské sdružení ABC přislíbilo provozní dotaci ve výši 35.000 Kč. Její použití bylo limitováno od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013. Částka dotace byla celá poukázána na účet Občanského sdružení XY.

Poskytovatel dotace žádá uvedení svého názvu na propagačních materiálech, webových stránkách atd.

Tato dotace nesměla být použita:

- a) pohoštění,
- b) dary a ceny,
- c) pořízení majetku,
- d) nákup věcí osobní potřeby, leasing a financování podnikatelských aktivit,
- e) úhrada mezd,
- f) na vzdělávání, nesouvisející s činností.

Tabulka 16: Účtování dotace přijaté od Občanského sdružení ABC

[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]

Popis účetní operace	Částka (Kč)	MD	D
Nárok na poskytnutí dotace	35.000	348	691
Připsání peněžních prostředků na BU	35.000	221	348

Dotace od města B

Na základě smlouvy o dotaci město přislíbilo poskytnout finanční prostředky na nákup ojetého automobilu pro potřeby Občanského sdružení XY. Dotace byla přislíbena ve výši 20.000 Kč. Celkové předpokládané náklady byly odhadnuty na 90.000 Kč.

Tabulka 17: Poskytnutí investiční dotace

[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]

Popis účetní operace	Částka (Kč)	MD	D
Nárok na poskytnutí dotace	20.000	348	901
Připsání peněz na bankovní účet	20.000	221	348

Občanské sdružení po dalším přezkoumání svých finančních možností přehodnotilo rozhodnutí. Investice do vozidla by bez vyřízení úvěru nebyla možná, proto bylo odsouhlaseno vrácení dotace.

Tabulka 18: Vrácení dotace

[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]

Popis účetní operace	Částka (Kč)	MD	D
Vrácení celé částky dotace	20.000	901	221

5.2.3 Propůjčení

Na základě smlouvy uzavřené mezi Občanským sdružení XY a společností „AUTO“ bylo dohodnuto propůjčení vyřazeného automobilu k propagaci festivalu. Součástí této smlouvy bylo i přestříkání automobilu na značku festivalu a umístění automobilu do centra města. Organizátor byl povinen automobil po skončení akce navrátit zpět majiteli. Automobil byl propůjčen bezplatně. V případě nevrácení automobilu by částka, kterou musí sdružení zaplatit majiteli, činila 3.500 Kč.

5.2.4 Reklamní partnerství

Jedná se o uzavření smlouvy o reklamě, kdy objednavatel (společnost poskytující finanční prostředky) si objedná propagaci své společnosti na určité akci. Naproti tomu poskytne pořadateli finanční podporu.

ČEZ, a.s.

Skupina ČEZ patří k nejvýznamnějším dárcům v České republice. V projektu reklamního partnerství se zaměřuje zejména na subjekty pohybující se v neziskovém sektoru.

Občanskému sdružení XY bylo na základě kladného vyřízení žádosti o reklamní partnerství přislíbena podpora ve výši 20.000 Kč.

Skupina ČEZ žádala za prostředky, které poskytla, propagaci své společnosti jako partnera festivalu FN.

Rozsah a forma reklamy a propagace:

- a) umístění logotypu objednatele na tiskových materiálech akce (plakáty, billboardy, letáčky),
- b) umístění logotypu objednatele na webových stránkách festivalu i na facebookové stránce festivalu,
- c) umístění reklamního poutače v místě konání akce na dobře viditelném a důstojném místě,
- d) propagaci ve formě verbálního projevu jako poděkování partnerům akce

Občanskému sdružení vzniklo právo fakturovat za tuto akci po skončení festivalu FN. K faktuře byly přiloženy všechny potřebné dokumenty, které si objednatel žádal ve smlouvě. Všechny podmínky pro plnění byly řádně splněny, takže nevznikly důvody k sankci ve výši 10%. Faktura byla splatná za 21 dní od dodání objednateli.

Tabulka 19: Reklamní partnerství ČEZ, a.s.

[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]

Popis účetní operace	Částka (Kč)	MD	D
Přislíbení finanční částky společností	20.000	378	602
Vystavení faktury	20.000	311	378
Úhrada faktury	20.000	221	311

Společnost A

Dalším partnerem festivalu se stala společnost A, se kterou byla uzavřena smlouva o reklamě a na základě této smlouvy byla později vystavena faktura. Společnost A se zavázala sponzorovat festival částkou 59.600 Kč. Jako kompenzace jí byla poskytnuta reklama jako partnerovi festivalu FN na webových stránkách festivalu, propagačních

letácích i verbálním poděkováním za finanční výpomoc. Částka 50.000 Kč byla připsána na účet Občanského sdružení XY 25. 6. 2013. Zbývající částka byla připsána 28. 1. 2014.

Tabulka 20: Reklamní partnerství Společnost A

[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]

Popis účetní operace	Částka (Kč)	MD	D
Podpis smlouvy se společností A	59.600	378. a	602
Vystavení faktury	59.600	311. a	378. a
Částečná úhrada faktury	50.000	221	311. a
Uzavření účetních knih	9.600	962	311. a
Otevření účetních knih	9.600	311. a	961
Úhrada zbylé částky faktury	9.600	221	311. a

Společnost B

Za stejných podmínek jako společnost A přistoupila ke sponzorování i společnost B, která na základě smlouvy o reklamě poskytla peněžní plnění v částce 20.000 Kč. Tato částka byla poukázána na účet pořadatele akce 20. 7. 2013.

Společnost C

Reklamní partnerství uzavřelo Občanské sdružení XY i se společností C. Jedná se o poskytnutí peněžních prostředků k hrazení nákladů spojených s organizací festivalu FN výměnou za uvedení na propagačních materiálech, webových stránkách a verbální poděkování za sponzorování festivalu. Společnost C se na základě smlouvy zavázala, poskytnou částku 40.000 Kč. Peníze byly předány v hotovosti.

Tabulka 21: Reklamní partnerství společnost B a C

[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]

Popis účetní operace	Částka (Kč)	MD	D
Podpis smlouvy spol. B	20.000	378. b	602
Podpis smlouvy spol. C	40.000	378. c	602
Vystavení faktury spol. B	20.000	311. b	378. b
Vystavení faktury spol. C	40.000	311. c	378. c
Úhrada faktury spol. B	20.000	221	311. b
Úhrada faktury spol. C	40.000	211	311. c

5.2.5 Dary

V souvislosti s konáním festivalu byly Občanskému sdružení XY poskytnuty dary. Většina jich byla v peněžní podobě. Jednalo se převážně o drobné příspěvky jak od fyzických tak právnických osob, proto nebude každý jeden dar popisován jednotlivě. Celková suma darů v peněžní formě činila 15.000 Kč.

Tabulka 22: Peněžní dary

[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]

Popis účetní operace	Částka (Kč)	MD	D
Peněžní dary	15.000	221(211)	682

Také byly darovány hmotné věci, jednalo se spíše o materiál, popřípadě reklamní předměty, které byly použity jako výhry pro děti nebo k technické potřebě pořadatele.

Tabulka 23: Nepeněžní dary

[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]

Popis účetní operace	Částka (Kč)	MD	D
Hmotné dary	5.000	501	901

5.2.6 Úvěr

Pro účely festivalu byl zřízen speciální bankovní účet, aby se částečně oddělily finanční prostředky na běžnou činnost a na festival. K bankovnímu účtu byl zřízen kontokorentní úvěr. Úvěrový rámec na tomto úvěru byl dohodnut na 50.000 Kč. Sdružení z úvěru čerpalo v úhrnu 10.000 Kč, a to v malých částkách v případě nutnosti.

Tabulka 24: Čerpání kontokorentního úvěru

[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]

Popis účetní operace	MD	D
Čerpání kontokorentu	261	231
Převod z kontokorentu na BU	221	261
Úroky z kontokorentu	544	231
Úhrada kontokorentu včetně úroků BU	261	221
Úhrada kontokorentu včetně úroků	231	261

Částka čerpaná z kontokorentního úvěru byla splacena včetně úroků do konce účetního období, proto se v rozvaze nezobrazí položka krátkodobého úvěru.

6 ZÁVĚREČNÁ FINANČNÍ BILANCE FESTIVALU

Tato kapitola obsahuje rekapitulaci příjmů, které Občanské sdružení XY vytvořilo svojí činností nebo získalo od jiných subjektů na financování festivalu, a rekapitulaci vynaložených nákladů v souvislosti s pořádáním festivalu. Celkové náklady převýšily dosažené příjmy, tzn., že festival skončil ztrátou ve výši 46.574 Kč.

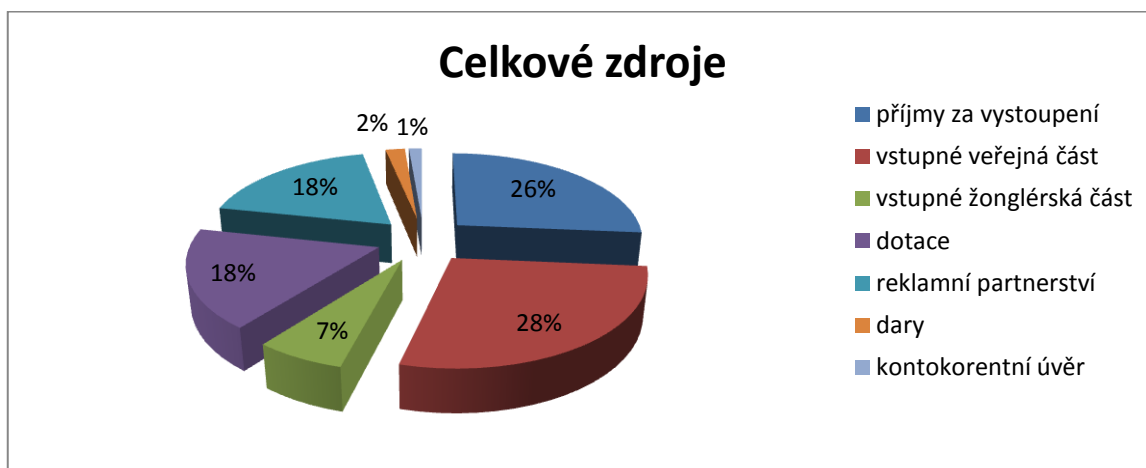
6.1 Celkové zdroje

Celkové zdroje se skládají z členských příspěvků, placených vystoupení, dotací, darů, kontokorentního úvěru. Následující tabulka obsahuje přehled těchto příjmů.

Tabulka 25: Celkové příjmy

[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]

Druh příjmů	Příjmy v Kč
příjmy za vystoupení	200.000
vstupné veřejná část	210.000
vstupné žonglérská část	49.000
dotace	135.000
reklamní partnerství	139.600
dary	15.000
kontokorentní úvěr	10.000
CELKEM	758.600

Obr. 3: Celkové zdroje [Vlastní zpracování]

Největší část zdrojů tvoří vstupné na veřejnou část festivalu, a to celých 28 % z celkových zdrojů. Druhou největší část tvoří příjmy za vystoupení, a to 26 %. Tyto dvě části dohromady tvoří více než 50 % celkových zdrojů. Pro konání této akce jsou to dva nejdůležitější zdroje, bez kterých by se festival nemohl uskutečnit.

6.2 Celkové náklady

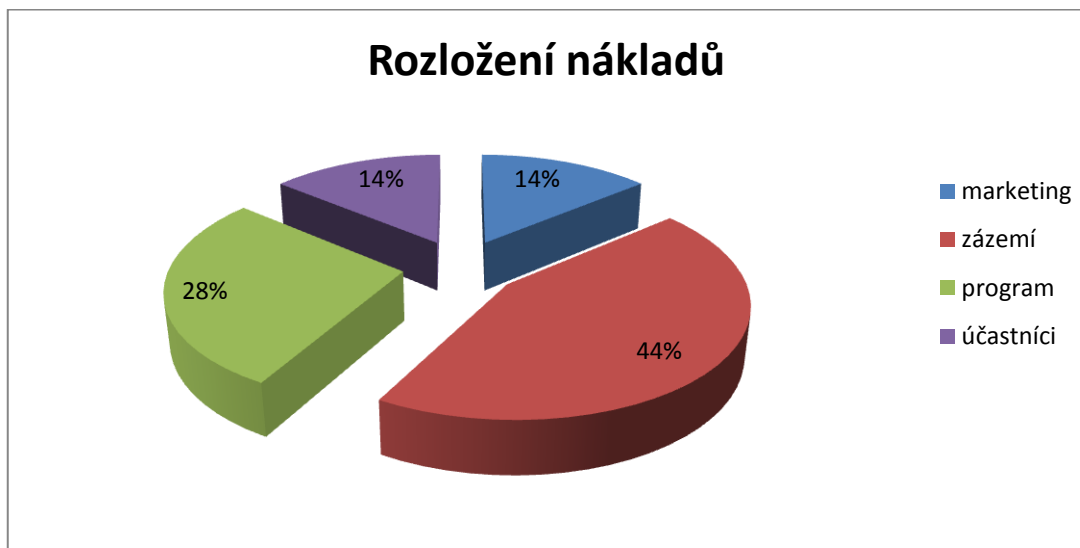
Celkové náklady byly po skončení akce vyčísleny na 805.174 Kč. Pro přehlednější členění jsou náklady rozčleněny do skupin podle organizačních částí, kde byly vynaloženy.

Tabulka 26: Celkové náklady

[Vlastní zpracování vycházející z interních zdrojů]

Organizační část	Náklady v Kč
marketing	112.384
zázemí	355.474
program	224.548
účastníci	112.767

Největší podíl nákladů zaujímají prostředky vynaložené v oblasti zázemí, a to 44 % z celku. Vzhledem k třídění, které si Občanské sdružení XY zvolilo, je to pochopitelné, protože v části zázemí jsou zahrnuty veškeré náklady pro zajištění podíí, osvětlení, ozvučení, zábrany, sociální zařízení a mnoho dalších drobnějších nákladů.

Obr. 4: Rozložení celkových nákladů [Vlastní zpracování]

7 ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ

Rozložení zdrojů financování Občanské sdružení XY zvolilo částečně z interních zdrojů a částečně z externích. Největší podíl zaujímaly příjmy z vystoupení organizace, a to více než ze čtvrtiny. Tento přístup jim zajistil určitou míru nezávislosti, ale pokud by bylo sdružení schopné tuto část pro příští rok ještě navýšit, mohlo by to mít dopad na celkovou skladbu zdrojů. V případě, že by se podařilo tyto zdroje navýšit alespoň o částku 50.000 Kč, mohl by být vypuštěn jako zdroj financování například kontokorentní úvěr, z kterého musí následně Občanské sdružení XY ještě zaplatit úroky.

Další částí jsou příjmy ze vstupenek. Tato část je druhou největší oblastí příjmů. Podíl prodaných vstupenek v předprodeji je vyšší, než množství lístků prodaných přímo na místě. To je samozřejmě pozitivní, protože už pořadatel není tolik závislý na faktu, jaké bude v den konání akce počasí. Ceny lístků na místě a v předprodeji se poměrně liší. Předprodej se konal ve dvou fázích. V první fázi byly lístky k dostání za 120 Kč. Lístek za tuto cenu se vyplatí i pro děti a důchodce, kdy cena na místě za dvoudenní vstupenku by byla 140 Kč. Účast dětí do 15 let a starších lidí byla menší než účast osob spadajících do kategorie 15 - 65 let. V první vlně předprodeje bylo prodáno přibližně 850 ks vstupenek, což přineslo 102.000 Kč. Kdyby lístek v předprodeji byl prodáván za vyšší cenu, tak zvýšení ceny lístku o 20 Kč by přineslo zvýšení příjmů přibližně o 20.000 Kč.

Nejvíce prodělečnou částí byla uzavřená část festivalu pro žongléry. Na vstupu na tuto část se vydělalo 49.000 Kč. Pokud vezmeme náklady, které byly na tuto část vynaloženy, tak je značně minusová. Jen zajištění lektorů na tuto část stálo 50.000 Kč. Pro ubytování a workshopy byly pronajaty prostory základní školy. Tento pronájem stál 30.000 Kč a kapacita nebyla ani z poloviny naplněna. Dalšími položkami zahrnutými v ceně bylo zajištění snídaní a vstup na veřejnou část festivalu. Cena vstupného byla nastavena příliš nízko, proto bych doporučila pro příští konání festivalu zvážit její zvýšení. Na uzavřenou část festivalu byly od účastníků velmi dobré ohlasy jak už na festivalu samotném, tak později na stránkách festivalu i na stránkách účastnících se žonglérů. Bylo by vhodné využít kladných ohlasů na uzavřenou část festivalu k větší propagaci workshopů s cílem vzbudit zájem žonglérů a zvýšit tak počet platících účastníků.

Jednou z možných investic do budoucnosti je pořízení automobilu, který by kromě využití na festivalu, byl přínosem i pro celoroční činnost Občanského sdružení XY. Sdružení byla sice poskytnuta investiční dotace, ale vedení špatně odhadlo své možnosti. Proto bylo

rozhodnuto, že dotace nebude čerpána a byla vrácena. Pořízení automobilu do majetku sdružení by mohlo ovlivnit zvýšení příjmů z vystoupení, jejichž část byla použita na financování festivalu, případně snížení nákladů na dopravu věcí a osob. Nastaly situace, kdy bylo možné mít více vystoupení v jeden den, ale v důsledku toho, že ne všichni členové sdružení vlastní automobil, bylo nutné přijímat jen jednu objednávku, aby bylo možné se na místo vystoupení dopravit. V případě, že žádný člen sdružení neměl k dispozici vlastní vozidlo, bylo nezbytné řešit dopravu věcí i osob formou placené služby poskytované jiným subjektem. Pokud by se sdružení rozhodlo zakoupit vozidlo s větším počtem míst k sezení, došlo by v případě přepravy šesti a více osob ke snížení nákladů na pohonné hmoty a dalších souvisejících nákladů (např. parkovné, dálniční známka), neboť by se jelo jedním vozidlem a ne dvěma. Občanské sdružení XY by mělo znovu zvážit možnost vzít si od banky úvěr a opětovně požádat o dotaci, pokud nemá dostatek vlastních finančních prostředků na pořízení vozidla.

Lepší koordinací a domluvou mezi jednotlivými organizátory festivalu by bylo možné snížit část nákladů na pohonné hmoty. V důsledku nedostatečné komunikace docházelo k případům, kdy na jeden úkol bylo vysláno více lidí nezávisle na sobě. Na této položce se nedá ušetřit nijak razantně, přibližně 2.000 Kč až 3.000 Kč.

Další možností jak snížit náklady je pečlivý výběr lektorů na workshopy. V České republice i v okolních státech je poměrně velké množství kvalitních lektorů, u kterých by náklady za workshop a cestu nebyly tak vysoké jako u lektorů z Anglie či Norska.

ZÁVĚR

Občanské sdružení XY pracuje s dětmi a mládeží v oblasti žonglování. Pro mnoho členů sdružení se stalo žonglování životním stylem. Občanské sdružení XY se rozhodlo, že v rámci rozšíření kulturního dění ve městě, kde působí, zorganizuje žonglérsko-hudební festival. V roce 2013 proběhl druhý ročník této kulturní akce. Sdružení chce touto akcí přiblížit široké veřejnosti náročné žonglérské umění.

Hlavním cílem mé bakalářské práce bylo rozebrat financování festivalu organizovaného Občanským sdružením XY, popsat jeho dopad na účetnictví a podat návrhy na zlepšení struktury financování.

V teoretické části jsem prostudovala legislativní dokumenty a literární zdroje týkající se financování neziskových organizací. V první části jsem definovala pojem nezisková organizace včetně novely platné dle nového občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., charakteristické znaky neziskových organizací, funkce a jejich klasifikaci dle různých aspektů. Ve druhé části jsem se věnovala financování neziskových organizací, kde jsou osvětleny základní druhy financování. V třetí části jsem se věnovala oblasti účetnictví, a to legislativou, kterou se neziskové organizace řídí, rozsahem vedení účetnictví. A také jsem se zabývala vyhláškou č. 504/2002 Sb., určenou pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví.

Praktická část bakalářské práce začíná představením Občanského sdružení XY. Také je zde popis festivalu tímto sdružením organizovaným.

V další části rozvádím jednotlivé zdroje financování. Jako první jsou popsány interní zdroje, které jsou použity jak k financování festivalu, tak pro financování běžné činnosti sdružení. Dále pak externí zdroje financování, kde sdružení čerpalo několik provozních dotací, obdrželo finanční dary i hmotné dary, reklamní partnerství. Dalším ze zdrojů byly výnosy z prodeje vstupenek na festival a kontokorentní úvěr. U jednotlivých položek financování jsem uvedla stručný popis, za jakých podmínek byly poskytnuty a jejich účetní předpis.

V další části jsem zpracovala celkový přehled zdrojů financování a nákladů. Pro lepší vizualizaci poměrů jsem připojila grafy s poměry celkových zdrojů a celkových nákladů.

V závěru bakalářské práce jsem uvedla doporučení pro příští ročník festivalu. Zde jsem navrhla navýšení interních zdrojů, zvýšení cen vstupného, které bylo jednou z nejvyšších

položek zdrojů a také investici do pořízení automobilu pro potřeby festivalu i běžné činnosti sdružení. Dalším návrhem bylo zlepšení komunikace mezi organizátory, kdy v důsledku špatné komunikace dochází ke zbytečnému zvýšení nákladů. Posledním návrhem je omezení účastní lektorů z ciziny, kdy náklady na jejich cestu do České republiky jsou příliš vysoké.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4487-2.

BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. Praha, 2009, 303 s. Vysokoškolská učebnice. ISBN 978-80-245-1650-9.

Daňové zákony: úplná znění platná k 1. 1. 2013. Praha: Grada, 1999-, sv. ISBN 978-80-247-3206-0.

Frič, P, Goulli, R. *Neziskový sektor v České republice : výsledky mezinárodního srovnávacího projektu Johns Hopkána University*. Praha : EUROLEX BOHEMIA, 2001. 203 s. ISBN 80-86432-04-1.

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. Olomouc: ANAG, 2013, sv. Účetnictví, daně. ISBN 978-80-7263-825-3.

REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-25-5.

STEJSKAL, Jan a Kateřina MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 169 s. ISBN 978-80-7357-973-9.

ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Public relations, fundraising a lobbying: pro neziskové organizace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 138 s. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4040-9.

TAKÁČOVÁ, Hana. *Účetnictví neziskových organizací*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1246-4.

Účetnictví nevýdělečných organizací: zákon, vyhláška, standard: podle stavu k 2.4.2013. Ostrava: Sagit, 2013, sv. ÚZ. ISBN 978-80-7208-969-7.

Seznam internetových zdrojů

Česká republika. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. In: *Sbírka zákonů*. 1992. Dostupné z: portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=40374&nr=586~2F1992~20Sb.&ft=pdf

Česká republika. Zákon č.83/1990 Sb., o sdružování občanů. In: *Sbírka zákonů*. 1990. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/1505/z83_1990.pdf

Česká republika. Zákon č.89/2012 Sb., občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů*. 2012. Dostupné z: portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=74907&nr=89~2F2012~20Sb.&ft=pdf

Ministerstvo vnitra České republiky [online]. ©2014 [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-obcanskych-sdruzeni/SearchResult.aspx>

Nevladky.cz [online]. © 2010 – 2014. Dostupné z: www.nevladky.cz

Neziskové organizace po 1.1.2014. *Donorsforum.cz* [online]. 2013 [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&sqi=2&ved=0CFAQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.donorsforum.cz%2Fpages%2Fserve.php%3Ffile%3D1371636702_0_frost.ppt&ei=PuBLU4q5GoXnswaJ1oHQDA&usg=AFQjCNEbkWFO3K5xmZ8CJ1ydl2k5F-lqOA&sig2=J0ZOzcNRmNKptz4K7zPIIA&bvm=bv.64542518,d.bGQ

Vláda české republiky: Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím pro rok 2013. *Kormoran.odok.cz* [online]. 2012 [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: [http://kormoran.odok.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/C46B53639DB0236EC1257A21004303E5/\\$FILE/410%20p%C5%99%C3%ADloha%20w120613a.0410.pdf](http://kormoran.odok.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/C46B53639DB0236EC1257A21004303E5/$FILE/410%20p%C5%99%C3%ADloha%20w120613a.0410.pdf)

Vláda české republiky: Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím pro rok 2014. *Apps.odok.cz* [online]. 2013 [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/djv->

agenda?p_p_id=agenda_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=2&p_p_state=normal&p_p_mode
=view&p_p_resource_id=downloadAttachment&p_p_cacheability=cacheLevelPage&p_p_
col_id=column-

2&p_p_col_count=1&_agenda_WAR_odokkpl_attachmentPid=PZEA9BLEK3K4

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

aj. a jiné

atd. a tak dále

NNO nestátní neziskové organizace

NO neziskové organizace

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1: Pestoffův trojúhelník [Rektořík, 2007, str. 16]</i>	12
<i>Obr. 2: Dárcovská pyramida [Šedivý, Medlíková, 2012, str. 49]</i>	29
<i>Obr. 3: Celkové zdroje [Vlastní zpracování]</i>	53
<i>Obr. 4: Rozložení celkových nákladů [Vlastní zpracování]</i>	54

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1: Neziskové právnické osoby</i>	14
<i>Tabulka 2: Srovnání struktury neziskové činnosti v klasifikaci ICNPO, COPNI a OKEČ- ČR</i>	17
<i>Tabulka 3: Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO</i>	27
<i>Tabulka 4: Účtování členského příspěvku</i>	38
<i>Tabulka 5: Přehled příjmů za vystoupení v roce 2013</i>	39
<i>Tabulka 6: Počet vystoupení od roku 2010</i>	40
<i>Tabulka 5: Účtování příjmu za vystoupení v hotovosti</i>	40
<i>Tabulka 6: Účtování příjmu za vystoupení na fakturu</i>	40
<i>Tabulka 7: Účtování nákladů pojících se k vystoupení</i>	41
<i>Tabulka 8: Druhy vstupenek</i>	41
<i>Tabulka 9: Prodej vstupenek</i>	42
<i>Tabulka 10: Náklady hrazené z dotace od města</i>	43
<i>Tabulka 11: Účtování provozní dotace od města A</i>	43
<i>Tabulka 12: Náklady hrazené z dotace od kraje</i>	45
<i>Tabulka 13: Účtování dotace od kraje</i>	45
<i>Tabulka 14: Účtování dotace přijaté od Občanského sdružení ABC</i>	46
<i>Tabulka 15: Poskytnutí investiční dotace</i>	47
<i>Tabulka 16: Vrácení dotace</i>	47
<i>Tabulka 17: Reklamní partnerství ČEZ, a.s.</i>	48
<i>Tabulka 18: Reklamní partnerství Společnost A</i>	49
<i>Tabulka 19: Reklamní partnerství společnost B a C</i>	50
<i>Tabulka 20: Peněžní dary</i>	50
<i>Tabulka 21: Nepeněžní dary</i>	50
<i>Tabulka 24: Čerpání kontokorentního úvěru</i>	51
<i>Tabulka 25: Celkové příjmy</i>	52
<i>Tabulka 26: Celkové náklady</i>	53